REFERENTIE No.: 6234

INFORMATIEKOPIE:
z
dbi,-/az,-/pl
,-/ef
asaz
zs
daz
dvb
mp

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

Kopie No. 19

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No:
Dossier:

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST: 3 februari 1958

BESTEMD VOOR: min. v. b.z. [no 6144]

DATUM VAN AFZENDING: 3 februari 1958

PARAAF/OPM:

AFKOMSTIG VAN: djakarta

confidentieel

referte uw codebericht 285.

tot dusverre verkreeg ik nog geen inlichtingen of aanwijzingen dat alhier militaire actie tegen west-sumatra wordt overwogen. echter niet onmogelijk verband geruchten tot vorming staat sumatra zekere voorbereidingen worden getroffen.

ik acht het niet zeer waarschijnlijk dat men onder de huidige omstandigheden tot gewapende actie tegen west-sumatra zal overgaan tenzij daartoe gedwongen door verdere tegen java gerichte ontwikkelingen in dat gebied.

zou bijvoorbeeld in padang alsnog een tegenregering uitgeroepen dan valt moeilijk aan te nemen dat de indonesische regering zich daar zonder meer bij zal neerleggen. djuanda heeft in zijn verklaring van 3 dezer voor parlement inzake sumatra-vraagstuk gezegd dat de regering positieve stappen zal nemen tegen pogingen om zogenaamde staten en regeringen te vormen. ook het negeren van het recente barter-verbod zou de regering tot militair ingrijpen kunnen nopen. zou de regering tot militaire stappen overgaan dan moet inderdaad gevreesd worden voor door sumitro aangeduide gang van zaken, gezien tegenstellingen in leger, en zijn gewapende botsingen in leger op java niet uitgesloten.

voorts zou verhoogde activiteit darul islam verwacht kunnen en van met sumatra standpunt sympathiserende groepen op java.

momenteel valt nog niet te voorzien of de sumatraanse plannen tot vorming van een tegenregering te eniger tijd verwezenlijkt zullen worden.

het ziet ernaar uit dat men in sumatra voorshands afwachtende houding aanneemt (vide mijn 316). daar mogelijkheid uitvoering dezer plannen echter aanwezig blijft, wil het mij voorkomen dat men gezien mogelijke gevolgen daarvan voor interne -2-

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.
3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

Kenmerk: Hasselman 421; Hasselman 428; Hasselman 435; Hasselman 450; Hasselman 452.
©BuZa, archief BZ, ingekomen codetel. Djakarta 1958
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/21653

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No: 6234

Rubricering: confidentieel

situatie hier te lande in de vorm van gewapende conflicten en ongeregeldheden steeds goed zal doen daarmede rekening te houden met het oog op evacuatie van nederlandse vrouwen en kinderen.

hasselman 421

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.
3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
4. Over de inhoud van een codebericht mag, naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

1028 ★ 24712b - '56 - 1

REFERENTIE No.: 6270

INFORMATIEKOPIE:

z
dbi,-/ef,-/pl
-/az
asaz
zs
dio,-/pz
mp
dvb

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

Kopie No. 21

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No:
Dossier:

DATUM VAN ONTVANGST: 4 februari 1958

BESTEMD VOOR: min. v. b.z.

DATUM VAN AFZENDING: 4 februari 1958

PARAAF/OPM:

AFKOMSTIG VAN: djakarta

confidentieel

geruchten sumual's aanwezigheid in tokyo volgens antara gisteren bevestigd door zijn voormalige chef kolonel warouw thans militair attache te peking. volgens warouw is doel van sumual's bezoek aan tokyo enerzijds ontmoeting aldaar met warouw om rapport uit te brengen betreffende door hem bijgewoonde geheime bijeenkomst midden sumatra 9 januari j.l. (moge opmerken sumual's naam in dit verband niet door djuanda in zijn verklaring genoemd). anderzijds ontmoeting sukarno ter bespreking sumual's conflict met nasution.

volgens warouw had sumual verklaard trouw te blijven aan de proclamatie van 1945 en niet in te stemmen met proclamatie staat in staat doch blijvend voorvechter regionale belangen permesta.

leger voorlichtingsdienst djakarta geen commentaar behoudens dat sumual geen toestemming van legerleiding heeft voor buitenlandse reis.

geruchten betreffende proclamatie tegenregering houden aan. als data van belangrijke massabijeenkomsten in midden sumatra in dit verband genoemd onder andere door pia 4, 6, 8 en 9 februari. radio padang zou omgeroepen sjahrir, sir adjudin abbas en bung tomo mede zijn uitgenodigd 8 februari padang spreken.

hasselman 428.

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.
3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

1027 727142 - 1

REFERENTIE No.: 6305

INFORMATIEKOPIE:

z
dbi,-/pl,-/ef
asaz
zs
dio,-/pz
dvb
mp
dges

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

Kopie No. 2

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No:

Dossier:

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST: 5 februari 1958

BESTEMD VOOR: min. v. b.z.

DATUM VAN AFZENDING: 5 februari 1958

PARAAF/OPM:

AFKOMSTIG VAN: djakarta

geheim

djakarta vol geruchten over mogelijke ontwikkelingen sumatra. uitroeping tegen-regering op sumatra zou ieder ogenblik verwacht kunnen worden. aan sukarno zou ultimatum gesteld om uiterlijk 10 dezer terug te keren. krijg indruk dat spanningen in politieke kringen hier ter stede toenemen.

echter te enenmale onmogelijk betrouwbare inlichtingen te verkrijgen. in dit verband moge eraan herinneren djuanda jongstleden maandag in zijn parlementsverklaring moest toegeven niet te weten wat er op sumatra gebeurde.

hasselman 435.

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.
3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

REFERENTIE No.: 6375

INFORMATIEKOPIE:

z
dbi,-/pl,-/ef
asaz
zs
dvb
mp

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

Kopie No. 18

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No:

Dossier:

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST: 7 februari 1958

DATUM VAN AFZENDING: 7 februari 1958

BESTEMD VOOR: min. v. b.z.

AFKOMSTIG VAN: djakarta

PARAAF/OPM:

geheim

verneem dat roem teruggekeerd is uit sumatra:
a. omdat hij en zijn vrienden van mening zouden zijn dat soekarno eieren voor zijn geld zal kiezen en
b. omdat hij leiding masjumi op java in dit stadium niet over zou kunnen laten aan sukiman en zijn vrienden, die te dichtbij de president staan.

hasselman 450.

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

1027 731311 - 1

REFERENTIE No.: 6381

INFORMATIEKOPIE:

z
dbi,-/pl,-/ef
asaz
zs
dvb
mp

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

Kopie No. 8

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No.:
Dossier:

DATUM VAN ONTVANGST: 7 februari 1958

BESTEMD VOOR: min. v. b.z.

DATUM VAN AFZENDING: 7 februari 1958

AFKOMSTIG VAN: djakarta

PARAAF/OPM:

geheim

in djakarta is het moeilijker dan ooit betrouwbare inlichtingen te verkrijgen omtrent ontwikkelingen in indonesische politieke verhoudingen, vooral nu het centrum daarvan naar tokio verlegd lijkt. hier komt bij dat pia en antara uit eigen beweging censuur toepassen op uit het buitenland afkomstige berichten, blijkbaar uit angst voor beschuldiging van steun aan dissidenten.

ik acht het onmogelijk een enigszins gefundeerde voorspelling ten aanzien van toekomstige ontwikkelingen te doen. wel mag men zich mijns inziens afvragen op welke wijze sumatra-groep na proclameren tegenregering zich voorstelt haar wil aan java op te leggen. het lijkt twijfelachtig of bedoelde groep de voor dat doel benodigde machtsmiddelen heeft tenzij in djakarta militaire staatsgreep wordt uitgevoerd al dan niet onder leiding van nasution.

ik vraag mij af over welke troeven sumatra-groep beschikt die het stellen van een ultimatum kunnen rechtvaardigen. slechts sumatra olie zou als een zodanige troef kunnen worden aangemerkt, indien althans barlian zich bij rebellenkolonels aansluit. hierover kan mijns inziens twijfel bestaan. barlian is ondanks alles toch in de afgelopen dagen in djakarta geweest voor besprekingen in opdracht van nasution.

indien sukarno inderdaad op korte termijn terugkomt, zal hij mogelijkerwijs op de hem eigen wijze trachten door persoonlijke overreding en charme een compromis te vinden tussen de verschillende stromingen. veel zal daarbij afhangen van de geestkracht en moed die hij zal kunnen opbrengen.

indien hij niet slaagt in tot stand brengen

-2-

1. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No: 6381

Rubricering: geheim

van een compromis, dan behoort langere periode van onrust, onlusten en chaos tot meer waarschijnlijke toekomstmogelijkheden.

moge nog eens aandacht vragen voor onderlinge verdeeldheid sumatra. omtrent de recente ontwikkelingen daar zijn hier weinig gegevens. wellicht is het veelzeggend dat onze correspondent in padang zojuist telegrafisch dringend verzocht om het zenden van een schip voor de evacuatie van vrouwen en kinderen naar singapore. kom op deze laatste aangelegenheid afzonderlijk terug.

hasselman 452.

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Mededelingen worden vervaardigd.

2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

1028 24712b - '56 - 1